

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
«ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ І ПОЛ. ХХ СТ.»**



<b>Ступінь освіти</b>	<u>бакалавр</u>
<b>Освітня програма</b>	<u>Українська мова та література</u>
<b>Тривалість викладання</b>	<u>11,12 чверть</u>
<b>Заняття:</b>	<u>Весняний семестр</u>
лекції:	<u>1/2 години на тиждень</u>
практичні заняття:	<u>1 година на тиждень</u>
<b>Мова викладання</b>	<u>українська</u>

**Кафедра, що викладає**

**Філології та мовної комунікації**

**Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:**

<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4888>

**Консультації:** за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

**Онлайн-консультації:** Microsoft Teams – група «035-21-1»



**Викладач:**

**Ромас Людмила Миколаївна**

Доцент, канд. філол. наук, доцент кафедри філології та мовної комунікації

**Персональна сторінка**

**E-mail:** Romas.L.M.@nmu.one

## **1. Анотація курсу**

Програма навчальної дисципліни «Історія української літератури I пол. XX ст.» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра. Курс має на меті поглибити і систематизувати знання про суспільно-історичні умови розвитку української літератури I половини XX століття.

## **2. Мета і завдання курсу**

**Мета** курсу «Історія української літератури (I пол. XX ст.)» – формування у студентів 2-го року навчання за спеціальністю «Українська мова та література» знань про літературну діяльність найвизначніших письменників зазначеного періоду, їх роль у літературному процесі, загальні тенденції розвитку вітчизняної літератури, зумовлені комплексною взаємодією різних художньо-естетичних течій. Курс дисципліни має на меті сформуванню знання про ідейно-естетичні, художньо-стильові засади прозових та поетичних творів української літератури I пол. XX ст., уміння застосовувати різноманітні – традиційні та експериментальні – прийоми поетикального аналізу доробку письменників цього періоду; усвідомлення студентами значення набутку української літератури I половини XX ст. як окремого етапу в історії національного письменства.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

## **3. Результати навчання**

Знати суспільно-історичні умови розвитку української літератури I половини XX століття, стан тогочасної національної освіти, науки, культури. Виявляти зв'язок української літератури I половини XX століття з європейським літературним життям.

Знати основні риси української літератури I половини XX століття, основні напрямки тенденції, стилі, творчі методи.

Володіти відомостями про історію написання творів, їх життєву основу, зміст, уміти застосувати різні методи літературознавчого аналізу під час їх інтерпретації.

Уміти виділяти творчі індивідуальності кожного митця, представника цього періоду літературного процесу, порівнювати різні літературні явища і на основі вагомих аргументів робити власні висновки.

Визначати жанрові ознаки, проблематику та художні особливості літературно-художнього твору, аналізувати текст у єдності змісту і форми (композиція, сюжет, образна система), користуватися літературознавчою термінологією.

Уміти визначати місце митця в літературі, вказуючи на оригінальність та актуальність його творчості, застосовувати новітній інструментарій при вивченні літературних творів I половини XX століття.

Виробляти та відстоювати власну позицію під час вивчення літератури I половини XX століття, здійснювати дослідження окремої літературознавчої проблеми шляхом ведення дискусії.

## **4. Структура курсу**

### **Лекції**

1. Національна самобутність української літератури I пол. XX століття.
2. Українська література 20-30-х рр. Літературні угруповання. Соціалістичний реалізм. Літературна дискусія 1925-1928 рр.
3. Українська поезія 20-30-х рр. Творчість Павла Тичини, М. Рильського, В. Сосюри, В. Свідзинського, М. Бажана.
4. Українська поезія 20-30-х рр. Поетична творчість М. Драй-Хмари, М. Зерова,

П. Филиповича.

5. Українська поезія 20-30-х рр. Творчість Ю. Клена, М. Ореста, Ю. Липи, Є. Маланюка, О. Кандиби, О. Теліги, Б.-І. Антонича.
6. Українська проза 20-40-х рр. ХХ століття (М. Хвильовий, В. Підмогильний, Г. Косинка, О. Слісаренко, Ю. Яновський).
7. Українська проза 20-40-х рр. ХХ століття (О. Вишня, Б. Антоненко-Давидович, О. Довженко).
8. Українська проза 20-40-х рр. ХХ століття (Т. Осьмачка, У. Самчук, І. Багряний).
9. Новаторство української драматургії I пол. ХХ століття (М. Куліш та І. Кочерга).
10. Особливості літературного процесу середини ХХ століття

### Практичні заняття

1. Літературні угруповання 20-30-х рр. ХХ століття. Світовідчуття, естетичні принципи та політичні платформи їх представників.
2. Художньо-естетичні пошуки Павла Тичини, Максима Рильського та Володимира Сосюри.
3. Мотиви й образи поезій М. Драй-Хмари, М. Зерова, Ю. Клена.
4. Художні орієнтири прози М. Хвильового, В. Підмогильного, Ю. Яновського.
5. Прозова спадщина Остапа Вишні та Олександра Довженка.
6. Історична відповідність реаліям суспільного буття в прозі Тодося Осьмачки, Уласа Самчука, Івана Багряного).
7. Традиції та новаторство української драматургії середини ХХ століття. Драматична творчість Миколи Куліша та Івана Кочерги.

### 5. Технічне обладнання та програмне забезпечення

Технічні засоби навчання:

Персональні комп'ютери.

Дистанційна платформа MOODLE.

### 6. Система оцінювання та вимоги

#### 6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

**6.2.** Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного опитування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Максимальне оцінювання:

Теоретична частина	Практична частина		**Бонус	Разом
	*Відповіді на практичних заняттях	Контрольна тестова робота		
30	42	23	5	<b>100</b>

\* При несвоєчасному складанні тем практичних занять максимальна оцінка

знижується на 2 бали.

**\*\* Бонусні бали нараховуються за регулярне відвідування занять (не більше двох пропусків без поважних причин за всіма видами занять) та наявність конспекту лекцій.**

Теоретична частина оцінюється за результатами здачі контрольної роботи, яка містить 3 питання та передбачає розгорнуті відповіді на них.

Практична частина оцінюється за результатами відповідей на практичних заняттях та результатами контрольної тестової роботи, яка містить 20 запитань та передбачає розгорнуту відповідь на одне питання.

Для підвищення оцінки (якщо було більш ніж 2 пропуски занять) **на 5 балів** здобувач вищої освіти може виконати та захистити презентацію з будь-якої теми лекцій з дисципліни «Історія української літератури I пол. XX ст.», або обрати тему самостійно (після попереднього узгодження з викладачем).

Якщо студент не отримує позитивну оцінку за поточними заняттями, він має підготуватися до іспиту за списком питань, розміщених на платформі MOODLE.

Екзаменаційний білет складається з двох теоретичних питань, на які треба дати розгорнуті відповіді, та виконання одного практичного завдання.

Якщо студент отримав оцінку нижче 60 балів, або прагне поліпшити оцінку, він готується за списком питань до іспиту, який розміщений на платформі Moodle.

### **6.3. Критерії оцінювання теоретичної частини**

**3 питання по 10 балів з розгорнутими відповідями на них.**

**10** – максимальна кількість балів, нараховується за правильну, повну (наведено приклади) та конкретну відповідь (еталонну) на запропоноване питання.

**8 балів** - відповідь правильна, наведено приклади, але забагато інформації, яка опосередковано відповідає суті питання;

**6 балів** - відповідь правильна, але забагато інформації, яка не відповідає суті питання;

**4 бали** – зміст відповіді має стосунок до предмету запитання, проте не відповідає еталону, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення;

**2 бали** – наявність текстової відповіді, яка не відповідає еталону, та/або не має стосунку до предмету запитання, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення;

**0 балів** – відповідь невірна.

### **6.4. Критерії оцінювання практичної частини**

**Відповіді на практичних заняттях.**

Максимальна кількість балів – **40**, де кожне практичне заняття оцінюється балом **6**.

**Контрольна тестова робота.**

**23 тестових завдання** з чотирма варіантами відповідей, кожна правильна відповідь оцінюється **1 балом**.

Також студент може отримати **5 балів бонусів за систематичне відвідування занять та активну участь в обговоренні питань, що входять до планів практичних занять.**

## **7. Політика курсу**

### **7.1. Політика щодо академічної доброчесності**

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з

поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка». <https://inlnk.ru/xvgyx> У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

## **7.2. Комунікаційна політика**

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

## **7.3. Політика щодо перескладання**

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

## **7.4 Політика щодо оскарження оцінювання**

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

## **7.5. Відвідування занять**

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту і завчасно.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

## **8. Рекомендовані джерела інформації**

### **8.1 Базові**

1. Історія української літератури кінець XIX – поч. XXI ст. у 10 т. Київ : ВЦ «Академія», 2013 Т.2. 710 с.
2. Історія української літератури XX – поч. XXI ст. у 3 т. Київ : ВЦ «Академія», 2014. Т.1. 592 с.
3. Історія української літератури XIX ст. (70–90-ті роки): У 2 кн.: За ред. О. Д. Гнідан. Київ : Вища школа, 2002. Кн.1. 575 с.
4. Історія української літератури XX ст.: У 2 кн. Київ : «Либідь» 1998 Кн.1. 461 с.

### **8.2. Додаткові**

1. Агеєва В. Психологічний соціалізм: лірика Максима Рильського. Київ : Видавничий дім «КМ Академія». Т.72. Філологічні науки, 2007. С. 11-24.
2. Дзюба І. Юрій Клен – «неокласик» чи «постнеокласик». Сучасність. 2009. №8. С. 79-101.
3. Жулинський М. Із забуття в безсмертя: Сторінки призабутої спадщини. Київ : Дніпро, 1990.447 с.
4. З порога смерті: Письменники України – жертви сталінських репресій. Київ, 1991.

5. Зеров Микола. Твори: У 2 т. – К., 1990.
6. Ільєнко І. У жорнах репресій: Оповіді про українських письменників. Київ, 1995.
7. Ільницький М. Від «Молодої Музи» до «Празької школи». Львів, 1995.
8. Ільницький М. Українська повоєнна еміграційна поезія. Львів, 1995.
9. Костенко Н.В. Микола Бажан. Життя. Творчість. Особливості віршостилістики. Київ : Кий, 2004. 382 с.
10. Кононенко П. Українська література: Проблеми розвитку. Київ, 1997.
11. Лаврінєнко Ю. Розстріляне відродження. Київ : ВЦ «Просвіта», 2001. 791 с.
12. Рудницький М. Від Мирного до Хвильового. Між ідеєю і формою. Дрогобич : Видавнича фірма «Відродження», 2009. 502 с.
13. Тельнюк С. «Молодий я, молодий». Київ : Дніпро, 1990. 419 с.
14. Стус В. Феномен доби: (Сходження на Голгофу слави). Київ : Рось, 1994. 73 с.
15. Панченко В. Магічний кристал: Сторінки історії українського письменства. Київ, 1995.
16. Панченко В. Юрій Яновський: життя і творчість. Київ : Укр. Письменник, 1998. 310 с.
17. Плющ Л. Його таємниця або «Прекрасна ложа Хвильового». Київ : Факт, 2006. 872 с.
18. Смолич Ю. Мої сучасники: Літературно-портретні нариси. Київ, 1978.
19. Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст.: У 3 кн. (4-а додаткова). Київ, 1994–2001.
20. Приходько І. Українська ідея в підтексті творів Олекси Стороженка. *Вивчаємо українську мову та літературу: науково-методичний журнал*. 2017. № 31/32. С. 11–16.
21. Наєнко М. Художня література України. Від міфів до модерної реальності. Київ : Просвіта, 2012. 1088 с.
22. Літературознавча енциклопедія: [у двох томах]. Т. 1 / авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. Київ : ВЦ «Академія». 2007. 608 с.
23. Літературознавча енциклопедія: [у двох томах]. Т. 2 / авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. Київ : ВЦ «Академія». 2007. 624 с.
24. Літературознавчий словник-довідник / за ред. Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка. Київ : ВЦ «Академія». 2007. 752 с.
25. Гроно нездоланих співців: Літ. портр. укр. письменників ХХ ст. Київ : Український письменник, 1997. 285 с.

## РЕСУРСИ

1. Дніпровська міська бібліотека <http://www.library.dp.ua/>
2. Науково-технічна бібліотека НТУ «Дніпровська політехніка» <http://lib.nmu.org.ua/>  
<http://lib.nmu.org.ua/> <http://metod.kart.edu.ua/>
3. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського – Режим доступу:  
<http://www.nbuv.gov.ua/>